

Pécsi Ítéltábla

Mf.I.30.009/2024/5/I.szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Név ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Név1 ügyvéd, cím4)

A fellebbezést benyújtó fél:

felperes 78. sorszám alatt

A per tárgya:

sérelemdíj

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

11.M.70.053/2021/76. szám

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2018 nyaratól betanított üveges munkakörben, alkalmi munkavégzés keretében dolgozott az alperesnél, ennek során heti rendszerességgel gépjárművezetői tevékenységet is ellátott. 2019. július 1. napján ugyanezekre a feladatokra határozatlan idejű munkaviszonyt létesítettek a felek. 2019. július 15-én a cég telephelyéről a Város, x utca cc szám alatti építési területre szállított 120 x 140 cm méretű kötegelt korlátüveget egy Renault Master típusú tehergépkocsival. A délelőtti órákban már elvitt egy rakományt a címre, amelyet a helyszínen toronydaru segítségével

rakodtak le problémamentesen. A második szállítmányt indulás előtt Név2 ügyvezető ellenőrizte, aki az alkalmazott rögzítési módot megfelelőnek találta, amikor a zalaegerszegi telephelyen felrakták az üveganyagot a kettő darab acél üvegszállító állványra. Az üveget vízszintesen rögzítették az állványokhoz spaniferrel, az állványokat pedig a teherautó rakfelületéhez rögzítették függőlegesen. A Városi építési munkaterületre érkezést követően a felperes lehajtotta a plató oldalát, és eltávolította az üvegeket egyben tartó, keresztben elhelyezett spanifert. A darukezelő jelezte a felperesnek, hogy a daruzási pont az építési területen kívül, a kerítés mellett lesz, mert ott biztonságosabban tudja leemelni a platóról az üvegárut. A felperes nem kötötte vissza az üvegtáblákat tartó vízszintes spanifert, és nem hajtotta vissza a plató oldalfalát sem, így tolatott ki az emelési pontra. A gépkocsi mellett állt, amikor a platóról 8 db üvegtábla ráborult.

- [2] A baleset következtében lábszártörést, koponyazúzódást, nyaki gerincrándulást és -húzódást szenvedett, és a lábszáran többszörös nyílt seb keletkezett. Július 19. napjáig a Név3 Kórházban kezelték, majd két hét otthontartózkodást követően, augusztus 6-tól augusztus 15-ig a Név4 Kórházban feküdt, ahol műtétet végeztek rajta. Ezután két és fél hónapon keresztül fekvőbeteg volt.
- [3] A Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatala a hivatalból lefolytatott munkavédelmi eljárást az SO-04N/MV1/001184-11/2019. számú határozattal zárta, amelyben kötelezte a munkáltatót, hogy az üvegtáblák rakodása, szállítása során a vonatkozó munkavédelmi szabályokat tartsa be.
- [4] A felperes orvosi munkaalkalmassági véleményét 2018. november 29-én állították ki raktáros munkakörre. Munkavédelmi oktatásban 2018. november 9-én részesült.
- [5] A balesetet a felperes elháríthatatlan és kizárólagos magatartása okozta, amikor indokolatlanul feloldotta a korlátüvegek vízszintes spaniferes rögzítését. Az üvegtartó állvány leemeléséhez csak az állvány rögzítését kellett volna feloldani, a vízszintes rögzítést nem.
- [6] A felperes keresetében 8.000.000 forint sérelemdíj és ennek 2019. július 16. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. § (1) bekezdésére, az Mt. 51. § (4) bekezdésére, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 41. §-ára, a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 9. § (1) bekezdésére, valamint az Mt. 9. §-a folytán alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42.-54.§-aira hivatkozva. Állította, hogy nem rendelkezett érvényes foglalkozás-egészségügyi vizsgálatral, nem részesült munkavédelmi oktatásban, egyéni védőeszközt nem bocsátott a rendelkezésére a munkáltató, és a tehergépkocsi túlsúllyal közlekedett. Előadása szerint a vízszintesen elhelyezett spanifer kizárólag a szállítás idejére szolgált, és csak az előrecsúszás ellen védte az üveglapokat, azt ezért eltávolíthatta. A baleset véleménye szerint a túlsúly miatt következett be.
- [7] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja alapján, mivel a balesetet a felperes elháríthatatlan és kizárólagos magatartása okozta. Másodlagosan kérte a sérelemdíj mértékét annak figyelembevételével megállapítani, hogy a felperes vétkesen közrehatott a baleset bekövetkeztében.
- [8] Az elsőfokú bíróság a keresetet alaptalannak találta, és elutasította, a perköltség megfizetésére a felperest kötelezte. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelősség egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI.25.) KMK véleményben írt szempontok alapján a baleset a munkaviszonnyal összefüggésben merült fel, ezt egyébként az alperes nem vitatta. A perben

első ízben kirendelt Név6 igazságügyi munkavédelmi szakértő véleményét ki nem küszöbölhető aggályossága miatt mellőzte. Az ezt követően kirendelt Név5 igazságügyi munkavédelmi szakértő véleményét hiánytalannak és aggálytalannak ítélte, amelynek alapján arra a következtetésre jutott – különös tekintettel a balesetet rögzítő videófelvevőre –, hogy a balesettel oksági összefüggésben nem állapítható meg az alperes mulasztása. A perbeli Renault Master típusú kistehergépkocsi alkalmas volt a közúti közlekedésre és üvegszállításra, a szállításhoz használt üvegtartó állványok megfelelőek voltak, a rakomány-rögzítéshez használt spaniferek a szabványelőírásnak megfeleltek, a rögzítés ugyancsak megfelelő volt. Mivel az üvegszállítást a felperes munkába lépése óta végezte, nem volt szükség időszakos munkavédelmi oktatásra, az előző évi oktatáson elhangzottakat kellett alkalmaznia. A munkavédelmi oktatás anyagát az okiratok és a tanúvallomások alapján megfelelőnek találta.

- [9] Az a körülmény, hogy a felperes korábban zárt tehergépkocsival szállított üveget, és a baleset idején nyitott, platós teherautót vezetett, nem bírt jelentőséggel a munkavédelmi szakértő véleménye szerint, mert a kistehergépkocsi munkavédelmi szempontból nem tartozik a veszélyes munkaeszközök közé [a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MÜM rendelet I/a. és I/b. számú melléklete], ezért nem szükséges munkavédelmi üzembehelyezési eljárás lefolytatása. Nincs olyan követelmény, hogy kategórián belül nyitott vagy zárt kisteherautó váltása esetén újra ki kellene oktatni a gépjárművezetőt, mivel a munkaeszközben nem történt jelentősebb változás. A munkavédelmi oktatás időszakonkénti ismétlését akkor teszi kötelezővé az Mvt., ha új kockázatok lépnek fel [Mvt. 55. § (1) bekezdés d) pontja], amely a jelen esetben nem állt fenn.
- [10] A felperesnek nem kellett a szállított üveg rögzítésében vagy az áru mozgatásában részt vennie, a tehergépkocsi vezetése volt a feladata. A daruzást végző szakember által kijelölt helyen kellett megállnia és az üvegtartó állvány rögzítését feloldania annak érdekében, hogy azt a daruval fel lehessen emelni a gépjármű rakfelületéről. A felperes volt az, aki tévesen nem az üvegtartó állvány rögzítését oldotta el, hanem az üvegek egymáshoz való vízszintes rögzítését. Ez a felperes kizárólagos magatartása volt a munkavédelmi szakértő véleménye szerint.
- [11] Mivel a munkavédelmi hatóság a vizsgálati anyagában nem tárt fel olyan körülményt, amely a rakomány túlsúlyára utalt volna, mérlegelés nélkül is arra a következtetésre jutott a szakértő, hogy nem volt túlsúlyos a tehergépkocsi.
- [12] A felperes rendelkezett érvényes egészségügyi vizsgálattal, az orvosi alkalmassági vélemény csupán a munkakörét határozta meg helytelenül. Az egészségügyi alkalmatlanságára utaló többlet-tényállási elem nem merült fel. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint munkavédelmi bakancsot a felperes nem kapott, hiszen az átvételi elismervényen nem az ő aláírása szerepelt, de a viselt lábbeli típusa és a baleset között ok-okozati összefüggést nem tárt fel a munkavédelmi szakértő. Munkavédelmi sisakot biztosított a munkáltató, amelyet a felperes nem húzott fel, a gépjármű utasterében hagyta, ez a baleset után a kormányhivatal által készített fényképfelvevételeken jól látható.
- [13] A munkavédelmi hatóság határozatában megállapított tényállás a bíróságot nem kötötte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 263. § (2) bekezdése értelmében. Mindezek alapján azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a balesetet a felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása okozta.
- [14] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést: elsődlegesen annak megváltoztatása, a kereseti kérelme teljesítése [Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlása], másodlagosan Név5 igazságügyi munkavédelmi szakértő szakvéleményének a Pp. 313. § (3) bekezdése alapján történő kiegészítése után az ítélet

kereseti kérelemnek megfelelő megváltoztatása [Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlása], harmadlagosan a Pp. 381. §-a alapján az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása, valamint az alperes perköltségben való marasztalása érdekében. Eljárási szabálysértésként az igazságügyi munkavédelmi szakértői vélemény kiegészítésére, illetőleg az orvosszakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványai mellőzését jelölte meg.

- [15] A felperes Név5 igazságügyi munkavédelmi szakértő véleményét több ponton támadta, és 38 kérdés feltevését indítványozta a szakvélemény kiegészítése körében. A munkavédelmi oktatással kapcsolatos szakértői megállapítást azért vitatta, mert a munkába álláskor kellett volna munkavédelmi oktatásban részesülnie, melynek időpontját 2019. július 1. napjára tette. Véleménye szerint, ha 2018. november 9-én részesült is oktatásban, azt meg kellett volna ismételni. Emellett a gépjármű új munkaeszköz volt, a kategórián belül más gépjárművet vezetett, ami más kialakítású volt, mint a korábbi, és arra – álláspontja szerint – külön munkavédelmi oktatást kellett volna tartani a rakomány kezelésére kiterjedően.
- [16] Kifogásolta, hogy az oktatás tematikájából nem állapítható meg, spaniferes vagy pálcás rögzítésre vonatkozott-e. Véleménye szerint nem voltak egyformák a spaniferek, és ez befolyásolhatta az eseményeket. Nem derült ki az eljárásból, hogy a spaniferekről kell-e a munkáltatónak nyilvántartást vezetnie. Kifogásolta azt a megállapítást, hogy a spaniferek megfelelőek voltak, mivel azok adattábláját nem láthatta a szakértő.
- [17] Munkaköre betanított üveges volt, nem gépkocsivezető, a spaniferek eloldása egyébként sem gépjárművezetői feladat. Hivatkozott a bírói gyakorlatra, amely szerint a munkáltató munkavédelemmel kapcsolatos kötelezettségeit nem érintik a mindennapi életben megszerzett tapasztalatok. Kiemelte, hogy vezetői engedéllyel rendelkezett ugyan, amely felhatalmazta őt a tehergépkocsi vezetésére, azonban ez az orvosi alkalmassági véleményt nem pótolhatta, mert az orvosi vizsgálatot meghatározott munkakörre vonatkozóan kell elvégezni és a véleményt megadni. Ráadásul az alkalmassági vélemény szintén a határozatlan idejű munkaviszonyát megelőzően kelt. Fogalmilag kizárt az elháríthatatlan munkavállalói magatartás, ha nem volt munkavédelmi oktatás, és nem rendelkezett érvényes munkaköri alkalmassági véleménnyel.
- [18] Nem értette, mire alapította a szakértő azt a megállapítását, hogy utasításellenes munkavégzése okozta a balesetet, mert ezt tényadattal nem támasztotta alá. Szállítólevelek hiányában nem jelenthető ki, hogy nem volt túlsúlyos a gépjármű, és a megfelelő súlyt nem tudta bizonyítani a munkáltató, mivel a szállítólevelek megsemmisültek.
- [19] A munkáltatói kockázatértékelés 2017. augusztus 1-én készült, az nyilvánvalóan nem vonatkozhatott a 2019. év elején vásárolt gépjárműre, ezt hatályosítani kellett volna. Nem biztosított egyéni védőeszközt a munkáltató, ami a bakancsról bebizonyosodott az elsőfokú eljárás során, de továbbra is állította, hogy védősisakot sem kapott. Az egyéni védőeszközökről nyilvántartást kellett volna vezetnie a munkáltatónak.
- [20] Hangsúlyozta, hogy a munkavédelmi hatóság határozata munkavédelmi hiányosságot állapított meg, mert a munkáltató megsértette a 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 9. § (1) bekezdésében és az Mvt. 41. § (1) bekezdésében írtakat.
- [21] Véleménye szerint a gépkocsivezetés nem tartozott a munkaköri feladatai közé, mert munkaköri leírása alapján betanított üvegesként az alperes telephelyén kellett munkát végeznie. A munkavédelmi szabályszegések miatt kizárt a munkáltató mentesülése, akinek a felelőssége objektív.
- [22] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult, lényegében helyes indokai alapján. Hangsúlyozta, hogy a balesetet megelőző munkafolyamatban a felperes feladata a gépkocsi közúton történő

vezetésére, valamint a rakomány daruzás előtti eloldására korlátozódott. A közúton való szállításra az 1/1975. (II.5.) KPM-BM rendelet (a továbbiakban: KRESZ) előírásai vonatkoznak, amely szerint a rakományt úgy kell rögzíteni, hogy az ne csússzék le [47. § (2) bekezdés]. Közúton heti rendszerességgel végzett üvegszállítást a felperes a saját nyilatkozata alapján, és a vízszintes összetartó spaniferek oldása nem képezte a gépkocsivezető feladatát. Ellentmondást látott a felperes munkavédelmi eljárás során tett nyilatkozata és a perbeli előadása között, amikor korábban a munkavédelmi oktatást nem kifogásolta, sőt, úgy nyilatkozott, hogy tudta, mit kell tennie a rakodás során.

- [23] A munkáltató véleménye szerint a felperes „B” típusú járművezetői engedélyére tekintettel, amely házi orvosi vizsgálaton alapult, további munkaalkalmassági vizsgálatra nem volt szükség. A felperes maga sem tett olyan nyilatkozatot, amely a gépjárművezetői képességére, egészségi állapotának alkalmatlanságára utalt volna. A „B” kategóriás jogosítvány kistehergépkocsira érvényes, mindegy, hogy nyitott vagy zárt rakterű-e, a kategóriába tartozó összes járműre vonatkozik 3500 kg terhelhetőségig. A baleset egyébként a teherautó álló helyzetében történt. A kockázatértékelést megfelelőnek találta a közigazgatási hatósági eljárás, így annak ismételten szakértői vizsgálata felesleges. A védőbakancs megléte nem játszott szerepet a baleset bekövetkezésében, a védősisak pedig a gépjármű tartozéka volt egyéni védőeszközként.
- [24] Mivel a felperes eloldotta az üvegtáblákat összetartó keresztpántot, nincs jelentősége a spaniferek állapotának, mert a balesetet azok kioldása okozta, nem pedig alkalmatlan állapota. A balesetet vizsgáló munkavédelmi hatóságnak nem állt rendelkezésre a helyszíni videófelvétel, amelyet Név5 szakértő pontról pontra elemzett, és a rakomány rögzítését ennek alapján találta megfelelőnek. Tulajdonképpen a munkavédelmi hatóság semmilyen konkrét munkavédelmi hiányosságot nem tárt fel a munkáltató részéről, ellenkező esetben bírságot szabott volna ki.
- [25] A balesettel nem volt okozati összefüggésben a rögzítés módja, az üvegtáblák állított túlsúlya, kizárólag az fontos az ügy elbírálása szempontjából, hogy a felperes a keresztirányú spanifert indokolatlanul eltávolította. Az általa feltenni indítványozott kérdések jórészt nem érintik a baleset oksági folyamatát, jogkérdések, illetőleg a bizonyítékok mérlegelésén alapulnak, így a szakvélemény kiegészítését semmi nem indokolja. A mellőzött bizonyítás pedig önmagában nem teszi szükségessé az ítélet hatályon kívül helyezését.
- [26] A fellebbezés nem alapos.
- [27] Az elsőfokú bíróság, miután Név6 munkavédelmi szakértő véleményét, annak többszöri kiegészítését és a szakértő személyes meghallgatását követően - alapvetően a felperes indítványára - mellőzte a bizonyítékok közül, az ítéleti döntését Név5 munkavédelmi szakértő általa aggályosnak tartott szakvéleményére alapította, és a bizonyítás eredményének a Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti mérlegelését követően azt állapította meg, hogy a 2019. július 15-én bekövetkezett munkahelyi balesetet a sérülést szenvedő munkavállaló felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása okozta, ami által a munkáltató alperes mentesül a kártérítési felelősség alól, ezért a keresetet elutasította.
- [28] A felperes fellebbezésében ennek a következtetésnek a helyes voltát vitatta a munkavédelmi szakértői vélemény aggályossága miatt, annak kiegészítésével a bizonyítás kiegészítését kérte a másodfokú bíróságtól, azt, hogy ennek eredményeként a bíróság módosítsa a tényállást, egészítse ki, és a megállapított tényeket másként minősítve, az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetést vonva a keresetet teljesítse. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azzal, hogy ítéletét megalapozatlan bizonyítékokra, Név5 szakvéleményére alapította úgy, hogy a kiegészítésére tett indítványát nem teljesítette, és nem rendelt el orvosszakértő bizonyítást sem, lényeges eljárási szabálysértést követett el, ami az ügy érdemi eldöntésére kihatott, ezért

véleménye szerint indokolt lehet az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése is a Pp. 381. §-a alapján.

- [29] Bár a felperes fellebbezési kérelmében harmadlagosként megjelölve kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, a Pp. 383. § (1) bekezdéséből következően a másodfokú bíróságnak ennek a kérelemnek az alaposságáról kellett elsőként állást foglalnia. A Pp. 381. §-a akkor teszi lehetővé az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, ha olyan lényeges eljárási szabálysértés történt az elsőfokú eljárásban, amely az ügy érdemi eldöntésre kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges vagy nem észszerű. A szükségtelennek tartott bizonyítás mellőzése azonban nem eljárási szabálysértés, ezért az ítélet hatályon kívül helyezését önmagában nem alapozhatja meg (BDT2023.4671.). A felperes által lényeges eljárási szabálysértésként hivatkozott körülmény, a bizonyítási indítvány mellőzése nem lehet indoka az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-a szerinti hatályon kívül helyezésének. A másodfokú bíróság ezért az ügy érdemében vizsgálta a fellebbezés alaposságát, és bírálta felül az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (1) bekezdése értelmében.
- [30] A bizonyítékok alapján megállapított tényállás szerint a felperes 2019. július 15-én az alperesnél fennállt munkaviszonyával összefüggésben végzett munka közben balesetet szenvedett, amely következtében a Ptk. 2:43. § a) pontja által védett személyiségi joga, a testi épségének sérelme miatt a munkáltatót sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni. Az Mt. 9. § (1) bekezdése szerint a munkavállaló és a munkáltató személyiségi jogainak védelmére, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk. 2:42 – 54. §-át kell alkalmazni azzal, hogy a Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdése, valamint 2.53. §-a alkalmazásakor e törvény kártérítési felelősségre vonatkozó szabályai irányadók. Ezért a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének alkalmazásában a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíj fizetésére köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - az Mt. kártérítési felelősségre vonatkozó szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. Ebből következően az alperes munkáltató a felperes munkavállalónak a munkahelyi balesetből eredő személyiségi jogsérelme miatt akkor köteles sérelemdíjat fizetni, ha fennállnak a munkáltató kártérítési felelősségének az Mt. 166 – 167. §-ában írt feltételei.
- [31] E szerint az Mt. 166.§ (1) bekezdés alapján a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt. Az alperes ezen objektív alapú kárfelelősség alól akkor mentesül, ha kimentési okot tud bizonyítani. Ilyen kimentési okként hivatkozott arra, hogy a kárt kizárólag a károsult felperes elháríthatatlan magatartása okozta. Az ennek során figyelembe veendő szempontokat a munkáltatónak a munkavállaló egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelősség egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény II.2. pontja részletezi, melyek közül kiemelendő az eset összes körülményeinek vizsgálata keretében az, hogy a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartásán kívül egyéb ok, nevezetesen a munkáltató terhére értékelendő körülmény ne hasson közre.
- [32] A fellebbezési kérelem és fellebbezési ellenkérelem keretei között a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint az határozta meg, hogy a munkahelyi baleset bekövetkezésének okát feltárja, ennek körében értékelje a bizonyítékokat, és következtetést vonjon le arra, hogy bekövetkezett-e az alperes felelősség alóli mentesülése az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja alapján. Ennek során a bizonyítékok között kellett értékelni a balesetet követően keletkezett okiratokat, a kivizsgálásról szóló jegyzőkönyvet, a munkavédelmi hatóság iratait: a jegyzőkönyvet a felperes személyes meghallgatásáról és a határozatot, a perben a felek: a felperes, valamint az alperes törvényes képviselőjének a személyes előadását, a felperessel azonos munkakörben dolgozó tanúk vallomását, továbbá Név5 igazságügyi munkavédelmi szakértő véleményét.

- [33] Fontos tény, hogy a felperes 2019. július 17-én a munkavédelmi hatóság előtt úgy nyilatkozott, munkavédelmi oktatásban részesült, és a rakodással kapcsolatban is tudta, hogy mit kell tennie. Az alperesnél egy éve végzett munkát, és teherautóval hetente szállított üvegtáblákat. A baleset után két nappal tehát még nem gondolta, hogy az oktatás hiányából fakadt a tévedése (a hevederek téves feloldása), és hogy a baleset bekövetkezésében a munkáltatót bármiféle mulasztás, szabályszegés terheli.
- [34] Okirat igazolja, hogy a felperes 2018. november 9-én munkavédelmi oktatásban részesült, amelynek a tematikája tartalmazta az üvegtáblák szállítását is: erről az okiratot a felperes aláírta. tanú1, tanú2 és tanú3, a felpereshez hasonlóan betanított üveges munkakörben foglalkoztatott munkavállalók tanúvallomásukban elmondták, hogy a munkavédelmi oktatás tartalmilag mire terjedt ki: volt benne elméleti és gyakorlati oktatás, és az üvegtáblák szállítására, mozgatására is vonatkozott. Az oktatás a tanúvallomások alapján egyértelműen tartalmazta, hogy melyik spanifert hol és mikor kell és lehet kioldani: azt a spanifert, amivel az üveg az állványhoz van fogatva, semmiképpen sem szabad kioldani, amíg a daruzás meg nem történt, csak az állvány és a gépkocsi közötti spanifer oldható fel. A tanúk egyezően adták elő, hogy az ügyvezető mindenkinek megmutatta a gyakorlatban, hogy a spanifert hogyan kell használni, kioldani. Kitértek arra, hogy a zárt teherautóban elegendő az üveget pálcával rögzíteni, míg a platós szállításnál a rögzítés annyiival több, hogy az állványt a platóhoz kell rögzíteni, de a gépkocsivezető feladata ugyanaz mindkét szállítási mód esetében.
- [35] A felperes tehát a betanított üveges munkakörére vonatkozó munkavédelmi oktatásban részesült, így ismerte az üvegtáblák szállítására, mozgatására vonatkozó szabályokat, mint ahogy a balesetig megfelelően alkalmazta is ezeket az ismereteket úgy, hogy heti rendszerességgel folytatott szállítást.
- [36] A felperes 2018. augusztus óta végzett munkát az alperesnél folyamatosan, kezdettől betanított üveges munkakörben, ami a későbbiekben sem változott. A feladatai ugyanazok voltak a baleset idején is, csupán annyi történt, hogy 2019. július 1-től a korábbi alkalmi foglalkoztatás helyett határozatlan idejű munkaviszonyt létesített vele az alperes munkáltató munkaszerződéssel. Ezért megalapozatlan az az érvelés, hogy a felperes 2019. július 15-én nem rendelkezett érvényes munkavédelmi oktatással, ezzel ellentétes a szakértői vélemény megállapítása is.
- [37] A munkavédelmi hatóság - szankció kiszabása nélkül - valóban kötelezte az alperest az üvegtáblák szállítására, rakodására vonatkozó munkavédelmi szabályok betartására. A határozat indokolásából azonban nem tűnik ki a munkáltató terhére értékelhető körülmény, a hatóság nem állapított meg munkavédelmi szabályszegést megvalósító magatartást vagy mulasztást a munkáltató részéről. Emellett helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a munkavédelmi hatóság megállapításai, következtetései a bíróság számára nem bírnak kötelező erővel, a munkavédelmi eljárásban megállapított tényeket, a határozatban foglaltakat a perben a bizonyítékok között lehet értékelni.
- [38] Az alperes kétségtelenül olyan munkaköri alkalmassági véleményt csatolt az iratokhoz, ami raktáros munkakör betöltésére szolgált, amely munkakört a felperes az alperesnél soha nem látott el, hiszen végig betanított üveges volt. Ezért nem zárható ki, hogy az orvosi vélemény kiállításakor elírás történt a munkakör megnevezésében. Ennek ellenére 2018. augusztustól 2019. július 15-ig, a balesetig nem merült fel, hogy a felperes egészségügyileg ne lett volna alkalmas a feladatai ellátására. Ilyen okra ő maga sem hivatkozott, sem az említett időszakban, sem pedig a baleset bekövetkezésének idejére. A baleset oka nem a felperes egészségügyi állapotában rejlett, nem egészségügyi alkalmatlansága miatt következett be, erre utaló peradat nem merült fel. Ezért a másodfokú bíróság sem tulajdonított a munkáltató

terhére értékelendő körülményként jelentőséget a minden valószínűség szerint téves munkakört megjelölő munkaköri alkalmassági vélemény hibájának.

- [39] Név5 munkavédelmi szakértő a peres eljárás anyagát: a munkavédelmi hatóság iratait, határozatát, a munkabalesettel kapcsolatban felvett jegyzőkönyv megállapításait, a felek személyes előadását, a tanúk vallomását és a balesetet rögzítő videófelvételt, azaz az eljárás egész anyagát teljeskörűen vizsgálatának tárgyává tette, valamint értékelte, és mindezekből következtetett arra, hogy a balesetet kizárólag az okozta, hogy a felperes az üvegtáblákat az állványhoz rögzítő keresztirányú spanifereket oldotta fel az állványokat a platóhoz rögzítő spaniferek helyett. A baleset bekövetkeztében más nem hatott közre, kizárólag a felperes maga. Tudta, hogy daruval fogják leemelni a nyitott platóról a táblákat, ehhez át is kellett állnia egy másik helyre a darus utasítására, amihez úgy mozgatta a járművet, hogy a spanifereket feloldotta, és a platós teherautó oldalrészét is lehajtotta már. A munkát önállóan kellett elvégeznie, utasítást csak a darustól kapott, azt is csupán a lerakodás helyére vonatkozóan. A rögzítések feloldásához a munkavédelmi oktatáson megismert, az üvegtáblák szállítására és mozgatására vonatkozó szabályok szerint kellett eljárnia, mint ahogy tette az aznapi első fuvar idején is.
- [40] A másodfokú bíróság a szakértő megállapításait és következtetéseit helyesnek találta, mivel azok a perbeli adatokkal összhangban állnak, helyességükhöz kétség nem fér. A bizonyítás eredményének mérlegelése alapján [Pp. 279. § (1) bekezdés] maga is arra a következtetésre jutott, a baleset egyetlen oka az volt, hogy a felperes az üvegtáblákat tartó állványt a platóhoz rögzítő hevederek helyett a táblákat az állványhoz rögzítő hevedereket oldotta fel, ezzel instabillá téve az üvegtáblákat, amelyek, miután az eredeti helyről átállt a másikra, rádőltek. A munkáltatónak nem kellett azzal számolnia, hogy a nála betanított üveges munkakörben közel egy éve dolgozó, az üveg szállítására és mozgatására irányadó szabályokat ismerő és addig betartó felperes önálló, de különösebb megfontolást nem igénylő munkája során nem az ismert, elsajátított szabályok és utasítások szerint jár el.
- [41] A felperesnek a fellebbezésben is megismételt, a szakértőnek felteendő kérdéseit a másodfokú bíróság részben ténykérdésként értékelte, részben olyannak ítélte, amelyek az ügy érdemi eldöntése szempontjából nem relevánsak, illetve bírói mérlegelés tárgyát képezik, amelyek megválaszolására, illetőleg értékelésére nem a szakértőnek van kompetenciája. A szakértő és véleménye alapján az elsőfokú bíróság megfelelően vizsgálta az egyéni védőeszközök meglétét, azt, hogy pálcás vagy spaniferes rögzítés volt-e, illetőleg melyiket kellett alkalmazni; kitértek arra a kérdéskörre, hogy korábban a felperes állítása szerint zárt teherautóval szállított, a baleset napján viszont platós autót vezetett; és a túlsúly kérdésére is választ adott a szakértői vélemény. Annak sincsen valójában relevanciája, hogy a spanifereknek megfelelő volt-e a minősége, miután a baleset egyértelműen azért következett be, mert a felperes ezeket feloldotta.
- [42] A másodfokú bíróság a felperes további kérdései kapcsán rámutat, a szakvéleménynek a munkavédelmi oktatásra vonatkozó kiegészítése azért szükségtelen, mert a fent kifejtettek szerint az üvegszállítással összefüggésben mindenre kiterjedő munkavédelmi oktatásban részesült a felperes a balesetet megelőző egy éven belül, amely megfelelt az Mvt. 55. § (1) bekezdésének. Annak a másodfokú bíróság sem tulajdonított jelentőséget, hogy a korábbi alkalmi munkavégzés után határozatlan idejű munkaviszonyt létesítettek a felek, mert ugyanazt a munkát végezte a felperes folyamatosan, ezért a munkavédelmi oktatást megismételni nem kellett, a munkába állás napja ténylegesen 2018 augusztusában volt. A szakvélemény egyértelmű abban a kérdésben is, és a tanúvallomások megerősítik, hogy platós és zárt teherautóra is vonatkozott az oktatás, ezért azt megismételni nem kellett a balesetben részes teherautó üzembehelyezésekor. A lerakodás a peradatok, így a felperes saját előadása

szerint sem volt a feladata, mert azt daru végezte, csupán a daruzáshoz kellett eloldania az üvegtáblákat tartó állványt a platóról.

- [43] Ténykérdés, hogy a felperes rendelkezett érvényes orvosi munkaalkalmassági véleménnyel. Annak értékelése, hogy ez a vélemény megfelelő volt-e, bírói mérlegelés körébe tartozik, nem szakkérdés, a szakvélemény kiegészítése ebben a körben sem volt indokolt.
- [44] Szintén nem szakkérdés, hogy a felperes milyen utasítást kapott a munkáltatótól. A peradatok szerint az volt a feladata, hogy a cég zalaegerszegi telephelyéről Városra szállítsa az üvegtáblákat, és azok daruval történő leemelését tegye lehetővé. Ehhez az állványt a platóhoz rögzítő spanifert kellett eloldania a leemelési ponton, de az üveget az állványhoz rögzítő spanifert eloldania tilos volt. Ez utóbbi tevékenységében rejlett az „utasításellenes” magatartása, amire a szakértő utalt, amely tehát nem iratellenes megállapítás.
- [45] A munkavédelmi hatóság határozatát az eljáró bíróságok értékelték. A szakvélemény azért nem tartalmazott a munkavédelmi hatóság által megállapított munkavédelmi szabályszegést, mert a hatóság nem rögzített olyan magatartást, ami munkavédelmi szabályszegésnek minősült volna a munkáltató részéről, ezért ebben a kérdéskörben szintén indokolatlan a szakértői vélemény kiegészítése.
- [46] A felperesnek a túlsúllyal, a spaniferek nem megfelelő voltával, a spaniferek és egyéni védőeszközök nyilvántartásával, a szabvánnyal, a munkáltató kockázatértékelésével összefüggő érvelése és a szakvéleménynek ezekkel a kérdésekkel való kiegészítése azért irreleváns, mert a balesetet kizárólag az okozta, hogy nem a megfelelő spanifert oldotta ki a felperes. Azaz ha nem oldja el a vízszintes spanifert, nem következik be a baleset, mindegy hogy volt-e túlsúly, illetőleg elég erős volt-e a spanifer, és a munkavédelmi bakancs sem védte volna meg a sérüléstől.
- [47] A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósághoz hasonlóan azt a következtetést vonta le, hogy az igazságügyi munkavédelmi szakértői vélemény a felek közötti jogvitában releváns tényekre vonatkozó megállapításait és következtetéseit illetően nem szenved a Pp. 316. § (1) bekezdésében írt egyik hibában sem, ezért nem tekinthető aggályosnak, kiegészítésére nem talált maga sem indokot. Így Név5 szakértő véleménye a bíróság ítéletének alapjául szolgálhatott. Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett szükséges bizonyítást elrendelte és lefolytatta, a felperes által előterjesztett bizonyítási indítványokhoz pedig a Pp. 276. § (1) és (3) bekezdése értelmében nem volt kötve, a felek közötti jogvita elbírálásához szükségtelen bizonyítást a Pp. 276. § (5) bekezdése szerint mellőzhette.
- [48] A másodfokú bíróság az így kifejtett indokokra figyelemmel az elsőfokú bíróság döntését megalapozottnak találta, tekintettel arra, hogy saját következtetése szerint is mentesül a munkáltató a kártérítési felelősség alól az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja alapján, amiből következik, hogy a sérelemdíj fizetésére kötelezésének feltételei a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése szerint, figyelemmel az Mt. 9. § (1) bekezdésére, nem állnak fenn.
- [49] A kereset tehát nem megalapozott, ezért helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor azt elutasította. Így a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [50] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes köteles viselni az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében, amelyet a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján határozott meg. A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a felperes Pp. 525. §-a szerinti munkavállalói költségmentességére figyelemmel az állam viseli a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdéséből következően.

Pécs, 2024. március 12.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Vagyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr.
Baranyabán Judit s.k. bíró